N°. 68 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD,

Woensdag. 21 Maart.



Frankrijk.

PARIJS, den 18den Maart.

Onder de petitien met welker behandeling de kamer van afgevaardigden zich gisteren bezig gehouden heeft, was er eene die de belangstelling in eene hooge mate verdiende. In een verzoekschrift door meer dan 1800 inwoners van Parijs onderteekend, werd op de afschaffing van de doodstraf aangedrongen. Dit verzoekschrift werd het eerst door den heer *Chapuis Montlaville* ondersteund, die de zaak uit het oogpunt van de onschendbaarheid van ieder persoon als mensch beschoude, en zijne meening met de stelling staafde, dat Hij die alles regelde en den mensch het leven geschonken had, niemand het regt had gegeven om zijn maaksel te vernietigen. Na dezen spreker beklom de heer *Lamartine* de tribune, om te betoogen, dat zoo de maatschappij tot heden het regt had gehad om over het leven van derzelver leden te beschikken, de tijd was gekomen, dat dit regt behoorde gewijzigd en langzamerhand afgeschaft te worden. De redenaar gaf zich vervolgens over aan een onderzoek van den tegenwoordigen staat der maatschappij, en trachtte te betoogen dat de reeds gemaakte verderingen deden voorzien, dat men vroeg of laat tot de geheele afschaffing dier straf zoude komen. De grootzegelbewaarder *Barthe*, die daarna het woord opvatte, beschouwde de zaak uit een ander oogpunt, de veiligheid van personen en eigendommen, en het scheen dat zijne woorden wel den meesten ingang vonden; althans door de kamer werd tot de orde van den dag overgegaan.

— De tegenwoordigheid van eenige personen te Parijs, die men zegt geheime agenten van don *Carlos* te zijn en die geduurig conferentien hebben met de onderscheidene diplomaten, heeft reeds sedert eenigen tijd het gerucht staande gehouden, dat don *Carlos*, bij de toenemende uitputting zijner hulpbronnen, en na de vruchtelooze pogingen zijner troepen, vooral in den veldtogt van het vorig jaar gebleken, om hem namelijk te Madrid aan het hoofd van de zaken te brengen, meer dan vroeger gezind is, om in eene transactie te treden. De voornaamste grondslagen van de schikking waarover de onderhandelingen geopend waren, zouden dezelfde zijn als die reeds voor twee jaren werden gelegd, het huwelijk namelijk van den oudsten zoon van don *Carlos* met de koningin *Isabella II*. Don *Carlos* was tot heden echter niet te bewegen geweest om daarin te bewilligen, omdat de kabinetten tevens verlangden, dat hij, zoowel als de Koningin *Christina*, Spanje voor altijd zouden verlaten, en er een raad van regentschap onder goedkeuring der mogendheden wierd benoemd, die de zaken zouden leiden tot op de meerderjarigheid van den Prins. Met pogingen van dergelijken aard nu zouden de kabinetten van Parijs, Weenen en Berlijn zich, zegt men, sedert verscheidene maanden hebben bezig gehouden. Intusschen meenen vele lieden, dat al mogt het gelukken, dat zulk eene schikking tot stand kwam, Spanje nog op verre na niet bevredigd zoude zijn en men wel een geheel bezettingsleger zoude noodig hebben, om de ontevredenen van beide de partijen in toom te houden. Eindelijk is het gezegd, dat het finantieel ontwerp, waarvan dezer dagen gesproken werd en waarover men met de voornaamste bankiers gehandeld heeft, in verband stond met de bovengenoemde schikking. De leeningen van don *Carlos* zouden voor de helft erkend worden, even als de geheele spaansche schuld, met daarstelling van een amortisatiefonds en eene uitloting voor de nieuwe geconsolideerde rente.

— Men hoort thans weder veel van eene aanstaande verandering of wijziging van het ministerie spreken; het wordt echter reeds vooraf opgemerkt, dat het bijna onmogelijk is voor het oogenblik, om met de uiteenloopende gevoelens van de personen die bij eene minister-verandering zouden in aanmerking komen, een ministerie, dat eenige vastheid en duurzaamheid beloofde, tot stand te brengen.

— Onder de legitimisten van de fauburg St. Germain is het gerucht verbreid, dat de heer *Chateaubriand* in dezen zomer eene reis naar Duitschland en Italie zal doen, om de familie-leden van den ouderen tak te bezoeken en bij de krooning van den Keizer van Oostenrijk te Milaan tegenwoordig te zijn.

— Aanstaanden Dingsdag zal de procureur-generaal zijn rapport in de zaak van *Hubert* aan de kamer van in beschuldiging stelling doen. Ten gevolge van de instructie moeten de punten van bezwaar echter zeer verminderd zijn, zoodat *Hubert* en zijne mede aangeklaagden voor niet veel meer dan deelneming aan geheime en republikeinsche genootschappen zouden te regt staan.

— Uit Toulon schrijft men, dat de vice-admiraal *Lalande* in last heeft gekregen, om met het linieschip *de Jena* naar Cadix te zeilen, zijnde de *Suffren*, die op de reede lag, bij de jongste stormen aldaar op de kust geworpen.

— Uit Madrid wordt van den 10den dezer geschreven, dat de verkiezingen voor de provinciale deputatie ten voordeele der revolutionnaire partij was uitgevallen.

De generaal *Carratala* had naar men zeide, zijne demissie gegeven. Het gouvernement te Madrid had voorts een onderzoek te Saragossa bevolen naar de bewerkers van den dood des tweeden kommandants dier stad *Esteller*. Volgens de jongste berigten uit Saragossa heerschte er thans weder rust in de stad. Er was een gerucht in omloop geweest, dat de karlisten van onderscheidene kanten op de stad waren aangetrokken in de overtuiging dat *Cabanaro* zich van dezelve had meester gemaakt. Volgens eene opgave was de afdeeling karlisten bij de overrompeling van de stad 3000 man en 300 paarden sterk geweest. Hun verlies had bedragen aan gesneuvelden, waaronder 33 officieren en 800 gevangenen.

— Een der Madridsche bladen deelt eene proclamatie mede van den constitutionelen opperbevelhebber *Espartero* aan zijne troepen gerigt, waarin hij zich bitter beklaagt over de bestuur, ten aanzien van het leger. Sedert de maand september had hij niet opgehouden vertogen aan het gouvernement te Madrid te doen, dat men slechts maar een gedeelte der soldij en de noodige levensmiddelen en kleedingstukken aan het leger verschafte; maar alles was te vergeefs en hij genoodzaakt geweest geweld te gebruiken om in het dagelijksch onderhoud zijner troepen te voorzien. Daar alles niets baatte, had hij zich ten laatste tot het nationaal congres gewend en bij hetzelve op middelen aangedrongen, dat in de behoeften der troepen wierd voorzien. Ten slotte zegt de generaal *Espartero*, dat hij tot heden slechts een onderstand van 160,000 realen had ontvangen, en dat deze naar evenredigheid onder de troepen zouden verdeeld worden.

— Heden, uit hoofde van den Zondag, geene fonds-notering.

Duitschland.

FRANKFORT, den 17den Maart.

Uit Keulen wordt van den 12den Maart gemeld, dat de bestuurder van het aartsbisdom Keulen, Dr. *Hüsgen*, den 9den dezer aan de gezamenlijke landdekens van het aartsbisdom een rondgaanden brief betreffende de gemengde huwelijken heeft toegezonden, waarin hun kenbaar gemaakt wordt, in gevolge een berigt van den minister van eeredienst te Berlijn, dat Z. M. de koning bij kabinetsorder van 28 Januarij ll. uitdrukkelijk verklaard heeft, dat het volkomen onjuist is, zoo als door eenige autoriteiten schijnt te worden begrepen, dat het inzegenen der gemengde huwelijken, door kabinetsorder van 17 Augustus 1825 onvoorwaardelijk aan de katholijke geestelijkheid van Rijnland en Westfalen zou zijn bevolen; hun was slechts verboden eenige formele belofte betreffende het opvoeden van kinderen in de katholijke godsdienst te vorderen. Het doen van bescheiden nasporingen aan den katholijken zielverzorger werd echter niet betwist; zoo deze meende een huwelijk niet te mogen inzegenen, zou er tusschen hem en den katholijken bruidegom of bruid, die alleen het regt heeft om zijne bezwaren deswege in te brengen, worden beslist door den diocesaan-bisschop, aan wiens uitspraak men zich alsdan stipt zal hebben te houden, zonder dat eenige stap bij de autoriteiten zal plaats hebben. Dienvolgens staat het aan de Roomsch katholijke geestelijken vrij, langs eenen wettigen weg, te onderzoeken of naar de grondstellingen der R. katholijke kerk, niets de inzegening van een gemengden echt in den weg sta, en waar dezelve geen voldoende gerustselling bekomen en tot de inzegening vermeenen niet te mogen overgaan, zal het de roomsche bruidegom of bruid vrijstaan, zich tot den bisschop te wenden, die alsdan in dezen bepaaldelijk beslist. Bij den brief werden de landdekens uitgenoodigd hiervan aan de pastoors der gemeenten het noodige bekend te doen.

— Uit Rome wordt van den 7den dezer geschreven, dat de documenten betrekkelijk de Keulsche aangelegenheden, tot welker uitgave de pauselijke regering het besluit genomen heeft, als tegenhanger van hetgeen van de pruissische zijde openbaar is gemaakt, van de drukkerij der staatssecretarij was in het licht verschenen, en exemplaren daarvan aan de vertegenwoordigers der gezamenlijke hoven waren gezonden. Het aantal stukken die als bijlagen na de uiteenzetting van het geschil volgen, beloopt drie en twintig, waarvan sommige echter reeds bekend zijn.

— Te Weenen waren den 12den genoteerd: 5 pCt. Metall. 106⅝; 4 pCt. 100⅝; 3 pCt. 80⅝; Bankactien 1450½.

Nederlanden.

Breda, den 20sten Maart.

In een bijzonder berigt heden bij ons uit 's Gravenhage ontvangen, wordt ten aanzien der thans in omloop zijnde geruchten gemeld, dat het zich ten volle schijnt te bevestigen, dat het Z. M. behaagd heeft, zich gereed te betoonen, om het verdrag der 24 artikelen, zoodls het is liggende, onveranderd, aan te nemen. Van elders wordt daarbij gevoegd, dat voornamelijk de raad en wenken van twee der mogendheden bij de Londensche conferentie vertegenwoordigd, den koning tot dien gewigtigen maatregel hebben doen besluiten; dat van wege Z. M. dienaangaande aan het korps diplomatiek te 's Hage reeds mededeelingen gedaan zijn en dat de vertegenwoordigers der mogendheden te 's Hage het berigt daarvan onmiddellijk aan hunne hoven hebben toegezonden.

— Met den 20sten dezer is eervol als bevelhebber van 's Konings brik *Mercuur* ontslagen de luitenant ter zee der 1ste klasse *A. H. van Keilwijk*, en op non-activiteit gebragt. In zijne plaats is het bevel over dezen bodem opgedragen aan den kapitein-luitenant ter zee *H. Ab Tuining*.

— Uit Zeeland wordt van den 17den dezer gemeld, dat Zr. Ms. schepen het fregat de *Rupel*, de korvet *Nehalennia* en het transportschip *Merwede* onverwijld in dienst zullen worden gesteld. Men meende dat deze bodems bij het uit te rusten exercitie-eskader zullen worden gebezigd.

— De heer *A. Vrolik*, doctor in de wis- en natuurkunde, is door Z. M. voorloopig zonder genot van eenige geldelijke belooning aangesteld, onder den titel van adsistent bij den heer *Simons*, adviseur voor de wis- en scheikundige zaken bij het departement van financien.

— Gisteren morgen hebben de afdeelingen van de tweede kamer der Staten-Generaal de antwoorden der Regering, betrekkelijk het ontwerp nopens de volle rentebetaling, onderzocht.

— Gisteren morgen is H. D. H. de hertogin van Saxen-Weimar uit de residentie vertrokken, ten einde zich naar Rome te begeven, waar Hoogstderzelver Zoon zich nog in ziekelijke omstandigheden bevindt.

— Op den 12den dezer is te Dinther in deze provincie van drie welgeschapene zonen bevallen de huisvrouw van *Martinus van den Broek* aldaar; de kinderen hebben slechts een half uur geleefd.

Ter Antwerpsche beurs van gisteren 19 Maart waren genoteerd: Bels. 101¼; O. Met. 106; Sp. Ardoin 19½/¼; Diff. 6; Nap. 93; Rom. L. 100⅞; Certif. te Antw. 100 [illegible]; Wissel op Amst. [illegible] Rott. pari.

Met de stoomboot *de Batavier*, die gisteren morgen voor de eerste maal weder van Londen aangekomen is, heeft men tijdingen uit Londen tot den 16den des morgens. De zittingen van het lagerhuis hadden in de laatste dagen weinig van belang opgeleverd. Uit een antwoord van lord *Russell* op eene vraag van sir *R. Peel* is gebleken, dat wegens de grensscheiding der engelsche bezittingen in Noord-Amerika nog niets beslist was. Lord *Palmerston* maakte van oneenigheden gewag, die tusschen den britschen gezant te Teheran en het persische hof waren ontstaan, wegens de mishandeling van een persoon die tot het gezantschap behoorde.

— De laatste berigten wegens Canada zijn weder verontrustender. In het begin der vorige maand was een aantal menschen, die tot de expeditie van Navy-Island behoord hadden, te Sandusky, in den staat Ohio, aangekomen, en met eenige honderde vrijwilligers versterkt, zoodat men dacht dat een nieuwe inval in Opper-Canada, onder aanvoering van den generaal *M'Leod*, op handen was. In den staat Vermont merkte men insgelijks groote beweging op, en de rapporten der noord-amerikaansche bevelhebbers maken eveneens van [illegible] der zoogenaamde Patriotten, tot de eene of andere [illegible] onderneming, gewag. De heer *Howard* heeft, dien ten gevolge, den 10den Februarij, in het huis der Representanten voorgesteld, dat alle andere zaken ter zijde gesteld worden ten einde [illegible] tot strikte handhaving der neutraliteit genomen [illegible] hebben, volgens welke ook de burgerlijke autoriteiten ter medewerking daartoe zouden verpligt worden. Over dit ontwerp werd, bij de afzending der berigten, nog geraadpleegd, ofschoon velen geloofden, dat men de burgers misschien zou kunnen beletten wapenen en ammunitie naar elders uit te voeren.

Het fort St. Clair scheen het punt te wezen van waar de generaal [illegible], langs het meer van Suncoa, het kanadeesch grondgebied wilde binnentrekken. Men geloofde echter niet, dat hij groote vorderingen maken zou.

De echtgenoot van sir *F. Head*, de aftredende gouverneur van Opper-Kanada, is op hare doorreis te Rochester door het volk mishandeld, en uit de haar gedane vragen, wanneer haar man volgen zou, maakte men op, dat er een plan bestond, om hem op te ligten en gevankelijk naar Lockport te voeren. Waarschijnlijk zou de gouverneur nu langs eenen anderen weg het land verlaten.

Ook in Neder-Kanada schijnt een aanzienlijk gedeelte der inwoners zich tot eenen nieuwen opstand voor te bereiden. Lord *Gosford* had Quebec den 10den Februarij niet kunnen verlaten, ten gevolge eener kneuzing, bij het instappen van zijn rijtuig bekomen. De installatie van zijnen opvolger, sir *John Colborne*, was derhalve ook nog uitgesteld.

— In den nacht van den 17den op den 18den Februarij is te New-York de fraaije schouwburg, die onder den naam van *Bowery-theatre* bekend was, geheel afgebrand. Dit gebouw was eerst sedert een jaar voltooid. Het is sedert 1828 het derde voor tooneelvoorstellingen ingerigte gebouw, dat eene prooi der vlammen wordt. Ditmaal schijnt er alle reden om te vermoeden, dat de brand het gevolg van kwaadwilligheid is. Eenige in den omtrek van den schouwburg staande woningen zijn mede afgebrand, en in eene daarvan is een neger te midden der vlammen omgekomen.

— Ter Londensche beurs van Zaturdag den 17den waren genoteerd: 3 pCt. gecons. 93,93⅞; Ned. 2½ pCt. 52⅝; Spanje, met coupon, 21¼; Portugal 20¼; Braz. 75½,¾.

Graanmarkt te Amsterdam.

MAANDAG 19 MAART.

TARWE. — Prijshoudend, bij gerijven is als voren afgedaan: 128 pd. p. w. Poolsche f 310; 129 pd. o. p. Pommer f 250; 127 pd. Wismar f 243; 125 pd. j. Zeeuwsche f 227; 128, 131 pd. n. dito f 238, 245; 131 pd. o. Vriesche f 255; 131 pd. j. Rost. f 266; 126 pd. b. Koningsb. f 260; 122 pd. o. Wismar f 225, 230; 131 pd. w. Rost. f 271.

ROGGE. — Goed prijshoudend, met redelijken handel: 117, 120 pd. o. Pruiss. f 169; 177; 120 pd. n. Drents. f 152 bij partij zeilende; 122, 123 pd. n. dito f 158, 160; 123 pd. o. Bruine f 168.

GARST. — Nieuwe Zeeuwsche winter f 124, 128.

HAVER. — Flaauw; 89 pd. fijne f 83 à 87 pd. dito f 89.

BOEKWEIT. — Zonder handel.

N. Zeeuwsche Paardenboonen f 120 à 125.

ZAADMARKT.

KOOLZAAD. — 2 à 3 £ hooger; Oostz. 52 £; Deensche 61 £; Zeeuwsche 62 £; op 9 vat in April en Mei 66 £; in October 66½ £.

LIJNZAAD. — Zonder handel.

RAAPOLIE. — Was heden zeer willig: per 6/w. [illegible] Vliegend f 40½, 41; 1°. Mei f 40¾, 41¼; 1°. Sept., October en November f 41¾ [illegible]

LIJNOLIE. — Per 6/w. f 31¾; Vliegend f 30½, 31.

HENNEPOLIE. Per 6/w. 34; Vliegend f 32½, 33.

RAAPKOEKEN. — f [illegible]

LIJNKOEKEN. — f 8 à 10½.

Ter Amsterdamsche beurs van gisteren (19 Maart) waren de fondsen genoteerd: Ned. Werk. Schuld 2½ pCt. 55¾, 56, 55⅞; dito 5 pCt. 102⅛, ⅛; Kansbill. 25⅝, 26⅛, 25¾; Amort. Syndik. 4½ pCt. 96,95⅞, ⅝; dito 3½ pCt. 80⅞, ¾, 80; Handelm. 185⅞, 185½, 185¼, ¾; O. Indie 5 pCt. 100, ⅛, 99⅞; Ardoins 85 £ 20, 19¾, ⅝, ¾, ⅝; coup. Nov. 1837 13¼; Uitgest. 6¼, ⅛; Passive 5⅞, 7/16; Met. 5 pCt. 102½; Columb. 21¾, ¼; Braz. 79.

VOOR HET [illegible]

BEKENDMAKING.

Op Maandag den 26. Maart 1838 en volgende dagen, des namiddags ten twee ure, zal ten overstaan van den Heere Arrondissements-Inspecteur alhier, door den Ontvanger A. DE BERGH, ten zijnen huize in de Verwerstraat te 's Bosch, worden verkocht om kontant geld, de navolgende aangehaalde Goederen. Zullende dezelve te zien zijn op den 24. bevorens, van 's morgens negen tot twaalf en des namiddags van twee tot vijf uren:

Een groote partij Sokken, Mans-, Vrouwen- en Kinder-Kousen, een dito Slaapmutsen, gedrukte Katoenen Doeken, witte gekleurde en andere Katoenen, 2 dito witte Bedde Spreijen, zwarte en andere Garens, gestreept en geruit Bont, Mutsen-Bodems en opgemaakte Mutsen, twee stukken gesatineerde Zeile en een dito gros Grain, voorig Katoen, een stuk Blaauw Laken, Waschdoek, bereid Leder, idem [illegible] Schoenen en [illegible] Kisten, 400 boekjes [illegible] Vermicelli en Griesmeel, [illegible] en eenige stukken Stroomijn, Hoeden en Lint van Strooi, Betten-Kleppen, Stormbanden, Speelkaarten, Pennen, Ouwels, Potloden, drie complete Lotto-Spelen en Cartonnedozen, Prenten, Wit en Gekleurd Papier, fijne Visite-Kaartjes, Fransche en Latijnsche Boeken, een groote partij Roskammen, een dito Stangen, Trensen, Gespen en verdere Benoodigdheden voor Paarden, Koperen en andere Sporen, Kurketrekkers, Snuiters, Vorken en Soeplepels, twee versleten Karren, 300 Buisjes van ijzer voor Sabels en Bajonetten, 1400 kannen Stroop van Appelen.

Zegt het voort.

Te Breda bij BROESE en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.